

Diœcesi, in œdificationem tamen, non in destructionem liceat, pro illis in subditos tradita supra reliquos inferiores Sacerdotes auctoritate, præsertim quoad illa, quibus excommunicationis censura annexa est. Circa quod tamen sapienter admonet Benedictus XIV. supra laudato lib. 5. de Syn. Diœces. cap. 4. n. 3. quod licet Episcopus prædicta facultate reservandi casus possit semper, & quodcumque voluerit, uti; nihilominus multis nominibus decet, ut illam potius in Synodo, quam extra Synodum exerceat, ne secus Parochi conquerantur, suam ordinariam potestatem, ipsis prorsus insciis, nimis admodum coarctari: ut enim notat Cardinalis de Lugo de Sacram. Pœnit. disp. 20. sect. 3. num. 37. quamvis Episcopus possit jurisdictionem absolvendi, quam aliis Sacerdotibus delegat, omnino pro libito limitare, & ad paucissimas causas restringere; tanta tamen potestate non potitur quoad Parochos, quorum jurisdictio, etsi ab Episcopo pendeat, eique subiaceat, non est tamen delegata, sed ordinaria; nec potest sine legitima causa aut prorsus auferri, aut adeo imminui, ut fere inanis remaneat.

CAS. III. Sempronius emissio voto simplici castitatis, contraxit sponsalia de futuro cum Berta. Q. an si hæc fiat Monialis, & ipse dispensetur à voto, possit absque alia dispensatione contrahere matrimonium cum Bertæ sorore.

Resp. posse, supposito, quod votum castitatis, ab eo emissum ante sponsalia cum Berta, fuerit absolutum, & castitatis perpetuæ, ac totalis. Ratio est, quia in tali casu hujusmodi sponsalia fuere nulla, ac invalida, ratione prædicti voti, quo Sempronius obstrictus eadem contraxit, cum tale votum omnino dissolvat sponsalia subsequencia, ut probat Rosignolus de Sponsal. II. prænot. 4. ac tradunt Giribaldus, & alii DD. commun. Et sic, cum id, quod nullum est, nullum in casu producat juris effectum, ortum non est ex eisdem sponsalibus impedimentum justitiæ publicæ honestatis inter ipsum Sempronium, ac sororem Bertæ; prout clare colligitur ex Tridentino sess. 24. de Reformat. cap. 3. ac propterea idem Sempronius, si dispensetur à voto, utique potest absque alia dispensatione matrimonium contrahere cum Bertæ sorore.

M E N S E O C T O B R I S.

CAS. I. **D**UO sunt hominis usurarii hæredes. Q. an si unus ex his vel restituere nolit, vel impotens sit, teneatur alter integrum restituere. Secundo, an etiam famuli, & factores usurariorum restituere teneantur. Tertio, an Confessarius non admonens usurarium de onere restitutionis, loco illius teneatur restituere.

Resp. ad I. non teneri, si cohæres possit, ac nolit restituere ad ratam suæ portionis; teneri vero, si ille sit impotens, & portio, quam ipse habuit, ad id sufficiat. Ratio primæ partis est, quia hæredes in casu non teneantur restituere titulo injustæ acceptionis, sed titulo rei acceptæ, & in quantum repræsentant personam defuncti; sed ille de quo est sermo, non accepit hæreditatem, nec repræsentat personam defuncti, nisi partialiter, alter enim, & ipse accepit æqualem partem hæreditatis, & solum ambo simul repræsentant totam personam defuncti; ergo hoc nolente restituere,

ille

ille non tenetur restituere in integrum, sed solum ad ratam portionis, ut cum Cajetano Molina, Lessio, & aliis tradit Barthol. à S. Faust. de Usur. quæst. 92. Neque dicas, omnia bona defuncti in casu esse restitutioni obligata, obligatione saltem personali. Si enim omnia obligata sunt: ergo etiam accepta à cohærede; & sic etiam hic cogi debet ad restitutionem pro rata: malitia namque unius nolentis solvere, alteri nocere non debet. Excipe tamen casum quo uni contigissent in partem omnes res per usuram à defuncto acquiratæ, & hæc penes ipsum adhuc extarent in specie; puta, si sit fundus, domus, & similia; nam tunc spectaret ad ipsum ea omnia restituere: cum enim ad eum pervenerunt, erant obligata obligatione reali, & cum eadem ad ipsum transierant, utpote quæ sequitur rem apud quemcumque existat; ergo ipse tenetur ea restituere, cum potestate postmodum agendi de meliori divisione cum cohærede, ut sic salveretur æqualitas. Ratio postea secundæ partis est, quia omnia bona libera defuncti, ad quemcumque devenerint in hæreditatem, secum detulerunt onus solvendi ejus debita: ergo si cohæres est impotens aliquid restituere, puta quia omnia distraxit, aut consumpsit, in tali casu debet alter hæres restituere quantum sufficit cum portione suæ hæreditatis. Vide relatum à S. Faust. loc. cit.

Resp. ad II. cum dist. Vel isti famuli, & factores usurariorum, fuerunt aliquo modo causa cooperans ad usuras, vel non. Si non; dico, ipsos ad nihil teneri, quia cum nullum influxum ipsi in usuras præstiterint, non est cur obligentur ad faciendam ob eas restitutionem. Si vero fuerint aliquo modo causa ad eas cooperans; puta, nomine, & auctoritate dominorum faciendo contractus usurarios; vel alios compellendo ad solvendas usuras, aut quid simile; & tunc dico, eos teneri in solidum cum dominis restituere; adeo ut, si hi non restituant, ipsi vero pro suo posse restituere debeant. Ratio est, quia tunc in usuras præstiterunt verum influxum, ex quo proinde in eis emersit onus restitutionis: ita DD. commun. Quorum aliqui nec excusant à peccato, & onere restitutionis eos, qui serviunt, post factum usurarium contractum ex. gr. in chartis scribendo mutuum, quod datur, vel pignora; aut solum recipiunt usuras, quas solvit mutuatarius, aut simpliciter petunt à mutuatario lucrum; aut servant, seu numerant pecuniam in dando, vel accipiendo mutuo: ita Molina tom. 2. de Contr. disp. 331. Navarrus cap. 17. num. 267. & alii non pauci. Oppositum tamen tenent Sotus, Sylvester, Toletus, Lessius, & alii quamplures, quos refert, ac sequitur à S. Fausto de Usur. q. 116. eo quia isti non sunt propriæ causæ efficaces, aut morales accipiendi usuras, nec aliquid activitatis influunt ad exactionem usurarum, sed solum materialiter se habent in istis actibus respectu exactionis usurariæ.

Resp. ad III. cum dist. Vel Confessarius eum non admonet inculpabiliter, aut quia novit, eum esse satis conscium, hujusmodi obligationis; & tunc dico, ipsum non teneri illius loco restituere, quia in tali casu monitionis omissio non est culpabilis. Vel eum non admonet, noscens ipsum, non esse conscium dictæ obligationis, monitionemque omittit culpabiliter; & tunc dico, ipsum probabiliter teneri, &c. eo quia semel ac susceptus

onus

onus audiendi confessionem, tenetur ex officio docere Pœnitentem ea, quæ spectant ad spirituale bonum, ac salutem animæ ipsius, prout in casu est restitutio, cum non remittatur peccatum, ni à potente restituatur ablatum. Neque dicas, Confessarium teneri quidem erga pœnitentem, non tamen erga damnificatum. Contra enim: cum resectio damni sit quid necessario subsequens ad restitutionem, semel ac habet onus monendi Pœnitentem, quoad hanc simul inest ei obligatio eundem monendi, ut indemnificet damnificatum. Neque reponas, hanc obligationem Confessario inesse ex charitate, ac religione, sed non ex justitia. Contra: statim ac suscepit onus audiendi confessionem, tenetur, ex quasi contractu cum pœnitente, huic rite ministrare Sacramentum; & sic etiam, ex officio, & justitia ipsum docere, & judicare, prout exigit ejus spirituale bonum, ut recte inter alios tradit de Ligorio de Pœnit. cap. 2. num. 619. Unde si omittit, ipse est causa non restitutionis; proindeque ad hanc, in defectu pœnitentis, ipse tenetur, prout tenetur *mutus non obstant*, &c. quantumvis influant solum negative. Navarrus, Filliucius & alii.

CAS. II. Clericus fuit promotus ad sacros Ordines titulo Patrimonii partim veri, partim fictitii. Q. I. an incurrerit pœnam suspensionis, adeo ut, si sic celebret, sit irregularis. Secundo, an suspensionem incurrat ordinatus Subdiaconus titulo veri, ac integri Patrimonii, quod tamen post Ordinationem dimittit absque alio titulo. Tertio, quid dicendum de hujusmodi Clerico, si post dictam dimissionem recipiat Diaconatum, & Sacerdotium.

Resp. ad I. affirm. Si pars patrimonii vera modica est, multumque ei deest ad ipsi ministrandam Congruam, statutam ab ultima Diœcesana Synodo in annuo reddito 200. librarum Bononiensium; idque ipsemet Clericus sciebat, & Archiepiscopus ordinans ignorabat. Ratio quoad pœnam suspensionis in primis desumitur ex Decreto præfatæ Synodi quælib. 2. cap. 8. §. *necessitate inter alia hæc habet: Prævie ad actum stipulationis, intimetur Clerico suspensio ipso facto incurrenda, si fite & dolose se gesserit in representando redditus non adæquantes taxam, in præsententi decreto constitutam.* Secunda ex cap. *Neminem, c. Sanctorum dist. 70.* & aliis sacris Canonibus, statuentibus pœnam suspensionis, aliasque, suscipientibus aliquem Ordinem sacrum absque vero titulo Beneficii, vel Patrimonii: quas pœnas innovavit Concilium Tridentinum, ne Clerici cogantur mendicare, aut vile aliquod officium exercere, indecens statui. Ratio postea quoad irregularitatem, si celebret, hæc est, quia violans Censuram scienter, incurrit irregularitatem, cap. *Is, qui §. Is vero de sent. excomm. in 6.* Addidi tamen in responsione ea verba: *Si pars patrimonii vera, modica est, multumque ei deest &c.* primo, quia si defectus reddituum sit modicus, puta, non excedat duos, aut tres aureos, tunc non incurritur grave peccatum, neque suspensio, ac potest Clericus ab Episcopo ordinari. Giribaldus de Sac. Ord. cap. 4. dub. 7. Secundo: quia si quis in assignatione Patrimonii, ad ostentationem, finxerit assignare Patrimonium magis amplum, dummodo vera pars assignata sufficiat, aut solum in modico deficiat, suspen-

pensio non incurritur. Subdidi postmodum, *idque ipsemet Clericus sciebat*, quia si id Clericus ignorabat, immunis est à suspensione, cum Synodus dicat, *si fite, & dolose*, & in hac suppositione loquantur Sacri Canones, ut eruitur ex Declaratione Sac. Congregat. Concil. die 27. Novebr. 1710. à pluribus relata. Apposui denique *ly. & Archiepiscopus ordinans ignorabat*, quia si id scivisset, & hoc non obstante Clericum ordinasset, hic in tali casu Suspensionem probabiliter non incurrisset, sed Archiepiscopus teneretur ipsum alere, vel saltem supplere alimenta, ut patet ex c. *Cum secundum Apostolum de Præbend.*

Resp. ad II. neg. cum Navarro, Bonacina, & aliis. Ratio est, quia suspensionis pœna, lata quidem legitur contra dolose promotos ad aliquem Ordinem Sacrum absque vero titulo; non sic vero contra eos, qui post legitimam promotionem dimittunt Patrimonium. Propterea cum odia restringi, & favores conveniat ampliari, ut ait regula juris, ideo dicendum est, Suspensionem in hoc casu non incurri à Subdiacono, ut pluries declaravit Sac. Congregat. Concil. & signanter die 6. Maii 1638. hisce verbis, relatis à SS. D. N. Benedicto Papa XIV. in Notif. 28. edit. lat. n. 28. *Sacra Congregatio censuit, eum, qui de facto alienavit, Patrimonium, ad cuius titulum fuerat ordinatus, nulla facta mentione quod ad illius titulum promotus fuisset, in Censuras non incidisse, sed alienationem factam esse ipso jure nullam.* Peccat ergo, & ob hoc puniendus est à suo Prælato, qui sic Patrimonium dimittit; Suspensionem tamen non incurrit.

Resp. ad III. esse dicendam cum Stephano Quaranta, quem citat, ac sequitur Rosignolus de Ordin. in Comm. quæst. 3. artic. 25. num. 11. neque eo tunc incurrere Suspensionem, quiquid in contrarium sentiant Bonacina tom. 3. disp. 3. quæst. 1. punct. 3. num. 4. Pignatellus tom. 5. consultat. 77. num. 17. Ratio est, quia non est verum, ut hi supponunt, quod Clericus in tali casu suscipiat sacros Ordines sine titulo; cum enim Tridentinum sess. 21. de Reformat. cap. 2. omnino irritet, ac annullat dimissionem Patrimonii, per semetipsum factam à Clerico, hujusmodi dimissio non subsistit, sed Patrimonium adhuc spectat ad Clericum, qui proinde non recipit Diaconatum, & Sacerdotium absque titulo. Vide Rosignolum ibid.

CAS. III. Promissit Cajus, se dono daturum cuidam Ecclesiæ determinatæ pulchram Planetam, ast quia audit, aliam Ecclesiam eadem magis indigere, huic eam donat. Q. an licite.

Resp. cum distinct. Vel prior Ecclesia, seu qui illi præest, Caji promissionem jam acceptavit; & tunc dico, Cajum illicite donare Planetam alteri Ecclesiæ. Ratio est, quia promissio acceptata evasit debitum in promittente, qui propterea sine consensu promissarii nequit intentionem mutare, ac alteri tradere rem promissam. Vel hujusmodi promissionem nondum acceptavit, & in tali casu dico, Cajum licite donare Planetam alteri Ecclesiæ, aucta præsertim majori hujus indigentia. Ratio est, quia antè acceptationem prior Ecclesia nullum jus, aut actionem habet, & sic promissor potest pro libito intentionem mutare, ac Planetam alteri dare magis indigenti. Quod à fortiori valet; si promissio

sio à Cajo facta fuisset per modum voti, hoc est, principaliter propter Deum, siquidem vovens, antequam promissarius rem promissam, seu promissionem acceptet, potest votum suum propria auctoritate in melius commutare, quamvis non sic posita acceptatione. Ita Bartholomæus à S. Fausto de Donat. quæst. 125.

M E N S E N O V E M B R I S.

CAS. I. **E**Mit Titius Censum, constitutum in re jam aliis vinculis obstricta. Q. an valeat exigere pensiones.

Resp. cum dist. Vel hujusmodi res, non obstantibus hisce vinculis, erat adhuc apta sustinere tale Censum, vel non. Si erat adhuc apta, dico cum Bonacina de Contract. disp. 3. quæst. 4. punct. un. num. 9. Quod si in fundationem talis Censu intervenit consensus precedentium Creditorum, potest Titius exigere pensiones. Ratio est, quia in hoc casu nihil obstat tali exactiõni, cum Censu sit verus ac realis, & Titius, ratione emptionis ejusdem, jus habeat ad pensiones. Si postea non erat amplius apta, videndum est, an Titius ullam haberet cognitionem talis ineptitudinis; si enim omnino tunc ignorabat, dico, ipsum posse exigere pensiones pro eo tempore, quo in ipso duravit talis ignorantia: quia ignorans ignorantia probabili, non tenetur de damno, cap. 2. de Constit. sed è contrario venditor celans vitia rei venditæ, tenetur emptori ad interesse, l. Julianus ff. de Action. Empt. Si vero aliquam notitiam ejusdem habebat, tunc dico pensiones ab eo exigi non posse, quia Censu ab eo emptus non subsistit, & per consequens neque ei fructificat, & si pro eo aliquid accipit, evincitur illud accipere ratione mutui, propterea nedum est obnoxius restitutioni, sed etiam punitus in foro fori poenis usurariorum. Navarrus Comment. de Usur. num. 119. Molina disp. 391.

CAS. II. Prædium Ecclesiæ, eo quod esset sterile, datum fuit in emphyteusim; nunc opera, & industria emphyteutæ factum est fertile. Q. an finita prima emphyteusi, possit iterum dari.

Resp. cum Giribaldo de Emphy. dub. 2. num. 9. posse iterum dari, & quidem absque nova juris solemnitate, si agatur de prædio solito dari in emphyteusim, dummodo nondum sit incorporatum, ac factum de Mensa; item emphyteusis sit cum evidenti Ecclesiæ utilitate, ac serventur conditiones primi Contractus, tunc enim non est nova alienatio, sed primæ continuatio. Dixi, si agatur de prædio solito dari in emphyteusim; nam secus iterum dari non potest absque nova causa legitima (cum prima cessaverit) & absque debitis juris solemnitatibus. Hinc in ultima Dicesana Synodo lib. 3. cap. 10. prohibentur Beneficiati ab innovanda emphyteusi bonorum.

CAS. III. Noscit Confessarius, Pœnitentem esse sufficienter dispositum; at simul judicat, dilationem Absolutionis eidem profuturam ad uberiorem emendationem, ac majorem firmitatem propositi. Q. an licite possit eidem Absolutionem differre?

Resp.

Resp. cum dist. Vel ipsemet Pœnitens, leniter monitus de uberiori hoc suo spirituali profectu, consentit in talem dilationem Absolutionis, & tunc dico cum Communi, Confessarium ipsi licite eandem differre, eo quia in tali casu Confessarius nullam ex una parte eidem irrogat injuriam, cum volenti, & consentienti nulla fiat injuria, ex alia sic magis consulit ejus bono spirituali, applicando spirituali ejusdem morbo efficaciorẽ medicinam. Vel Pœnitens, non obstante tali monitione, est invitus quoad hujusmodi dilationem; & tunc dico, juxta Sancium in Select. disp. 9. num. 6. non posse Confessarium ei licite differre Absolutionem, quia Pœnitens expositis peccatis jus habet ad Absolutionem, quando sufficienter constat de ipsius dispositione: tunc namque Confessarius ex justitia tenetur hanc ei impertiri, proindeque absque illius injuria nequit eidem invito eandem differre. Neque dicas cum Card. de Lugo de Pœnit. disp. 14. num. 169. Puteobonello eod. tract. quæst. 2. art. 4. §. 6. Giribaldo ibid. cap. 10. dub. 4. num. 39. Pœnitentem habere quidem jus ad absolutionem, sed non ad eam statim obtinendam: & Confessarium tamquam medicum spiritualem jus habere adhibendi omnia media, quæ possunt Pœnitentem præservare à peccatis, ut constat ex iis verbis Concilii Lateranensis, *Cap. omnis utriusque sexus: Prudenter intelligat (videlicet Confessarius) quale debeat ei (nempe Pœnitenti) præbere consilium, & cujusmodi remedium adhibere, experimentis utendo ad salvandum ægrotum: & sic posse in casu adhibere Absolutionis dilationem; contra enim: semel ac Pœnitens est, atque cognoscitur à Confessario sufficienter dispositus de præsentibus, simul etiam jus habet ad Absolutionem de præsentibus, ut quid enim eum relinquere in periculo æternæ mortis, cum actu interveniunt necessariæ dispositiones, ut ab hoc periculo eripatur? præcipue cum ipsummet Sacramentum auxilia conferat ad non relabendum. Nec oppositum evincitur ex allatis verbis Concilii Lateranensis, nam ea valent quando Pœnitens nondum cognoscitur sufficienter dispositus; vel indicant, Confessarium, etiam eo tunc, debere Pœnitenti præbere sana consilia, ac efficaciam remedia ei assignare, diversis experimentis utendo ad eum salvandum, hoc est, illi imponendo pœnitentias salutaris, ac medicinales, eum obligando, ex. gr. ut infra tantum temporis se denuo præsentet, ad sumendum experimentum, an in proposito persistat, exequatur media assignata &c. & sic salvetur. Non dicunt tamen quod non absolvatur, quantumvis sit sufficienter dispositus.*

M E N S E D E C E M B R I S.

CAS. I. **P**arochus, habens domum parochialem satis amplam, ejusdem partem, per cujus ingressum unice patet interior aditus in Ecclesiam, locavit Laico, qui foris cum Clerico rixatus, hunc vulneravit vulnere non lethali, ac statim se in prædicti ingressus cubiculum recepit. Q. an per judicem, sive laicum, sive ecclesiasticum ob hujusmodi crimen inde extrahi possit?

Kkk 2

Resp.

Resp. neg. talis enim locus gaudet immunitate, cuius legibus subest tum Iudex Ecclesiasticus, cum laicus, ut passim monent D. D. Nec crimen in casu à Laico perpetratum est de exceptis, ut legenti singulas Bullas, hæctenus super ista materia editas, facile patebit. Propterea Sac. Congregatio Immunitatis tum in Lauretana die 16. Aprilis 1652. cum in Perusina die 14. Maii ejusdem anni, edixit in prima: extractum restituendum esse loco immuni, ac monendum Episcopum, ne permitat Canonicos locare Laicis ædes Canonicales: & in secunda, injungendum Episcopo, ut prohibeat ædes Canonicales in Canoniam existentes locari, seu concedi Laicis ad habitandum, sub pœnis sibi bene visis, ut adnotant Pignatellus Consultat. Canon. 474. num. 1. & Panimolla tom. 3. decis. 156. num. 30. Nec relevat, Laicum, ob crimen commissum, esse excommunicatum, ac fuisse ipsimet Ecclesiæ injuriosum ob Clerici vulnerationem, hoc enim non obstante, adhuc gaudet Immunitate, ut de Communi testatur Decius tract. Crimin. lib. 6. cap. 26. contrariis respondens. Maurus Italia, Thomas del Bene, cum aliis. Nam in primis non est casus exceptus. Deinde privilegium non est datum favore personarum, & confugientium, sed propter reverentiam loci sacri, unde hic non attenditur qualitas personæ, ac delictum perpetrandum cum (non est de exceptis) sed loci sanctitas, & Ecclesiæ pietas, quæ in hoc magis coruscat, dum reum recipiendo, comparitur humanam fragilitatem. Accedit, excommunicatum non esse exclusum ab Ecclesia materialiter sumpta, sed solum de formali, ut cum Diana, & Monacello tradit etiam Matthæucci Offic. Cur. cap. 24. num. 15. & delinquens extra corpus Ecclesiæ, esto fuerit ipsimet Ecclesiæ injuriosus ex alio capite; tamen non deliquit contra ipsamet legem Immunitatis, Ecclesiis data, ideoque frustra non invocat hujus legis auxilium in casu. Quod si opponas, Sacram Congregationem Immunitatis pluries declarasse, licite potuisse Episcopum extrahere sive Parochum è domo Parochiali, sive Canonicum è domo Canonicali, ut constat ex Decretis allatis à Matthæuccio l. c. num. 18. dico, ea emanasse cum agebatur de pura pœna ad correctionem, siquidem consulta S. Congregatio ab Episcopo Aremano hoc modo: *Si haviendo hallado à un Canonigo in fragrantia con una Muger casada en su Casa Canonical contigua à la Iglesia; se le haya podido encarcelar con la misma Muger en la Carcel de el Obispo, sin perjuicio de la inmunidad.* Die 31. Augusti 1640. Respondit, *posse ad correctionem*, ut refert etiam Pignatellus tom. 1. consult. 35. gesta enim ad correctionem non inducunt formalem extractionem prohibitam per sacros Canones, & Gregorianam, aliasque Constitutiones. Similiter in una Interamnensi censuit Episcopum potuisse extrahere Archipresbyterum de Piedelico à propria domo Parochiali, & carcerare ad effectum correctionis. At quando actum fuit ad pœnas imponendas, non ad correctionem, sed secundum Canones, tunc aliter respondit eadem S. Congregatio nimirum, extractionem fieri non posse, ut patet ex decretis supra citatis, ac aliis ab ea editis in Murinen. die 18. Febr. 1531. in Ariminen. die 2. Maii 1661. & alias, ut ibid. notat Matthæucci. Qua-

re cum hic simus in hoc secundo casu, dicendum &c. Vide eundem Matthæuc. cap. 24. cit.

CAS. II. Pia Mulier, adscripta Sodalitii Cincturatorum, Redemptionis Captivorum, aliisque, petit à Confessario: I. an ipsa gaudeat Cincturatorum Indulgentiis, quando omittit recitare quinque Pater & Ave per oblivionem; aut rusticans ubi non est Ecclesia Ordinis S. Augustini, neque Confraternitas Cincturatorum, supplet visitationem Altarium in alia Ecclesia. II. an consequatur generalem absolutionem, ac benedictionem iis quinque diebus, quibus infra annum Confratribus, ac Sororibus Redemptionis Captivorum eadem impertitur, si tunc, ob aliquod legitimum impedimentum, nequeat ipsa se conferre ad Ecclesiam, in qua datur hujusmodi Absolutio, ac Benedictio. III. an lucretur Indulgentias à Summis Pontificibus concessas pro recitatione Rosarii, si quandoque, omissa consueta meditatione Mysteriorum humanæ reparationis, horum vice meditetur aliquod Novissimum, aut quid aliud pium. IV. demum quænam Indulgentiæ sint concessæ recitantibus in die *Angelus Domini &c.* seu *Regina Cæli &c.* tempore Paschali; ac Psalmum *De profundis* sub primam horam noctis; & ad lucrum Indulgentiæ opus sit hæc recitare flexis genibus. Quid ad singula responderet Confessarius?

Responder ad primam negative quoad utramque partem; ut enim Sorores, aut Confratres Indulgentias lucrentur, debent proprias Instituti conditiones implere, ac opera injuncta; & quidem non utcumque, sed eo modo, quo injuncta sunt, ut recte ait Theodorus à Spir. Sanct. de Indulg. part. 2. artic. 2. §. 6. Cum ergo prædictæ Indulgentiæ fuerint concessæ Confratribus, ac Sororibus vere recitantibus quinque Pater, Ave, & certis quibusdam diebus visitantibus Ecclesiam præfati Ordinis, necnon Altare, seu Capellam dictæ Confraternitatis, ideo si Mulier id non præstat, quantumvis ex oblivione, impotentia, vel alio legitimo impedimento, concessam respective Indulgentiam non lucretur. Hinc Sac. Congregatio Indulgentiarum penes laudatum Theodorum die 22. Februarii 1717. expresse, ac absolute declaravit, *Cincturatos Confratres non gaudere Indulgentiis, nisi recitent quinque Pater, & Ave, & Visitationem Altarium suppleri non posse à Confratribus in aliena Ecclesia, præcipue quando sunt in locis, in quibus non est Ecclesia Ordinis S. Augustini, aut non est erecta Confraternitas Cincturatorum.*

Ad II. responder pariter negative, sive Mulier sit adscripta Confraternitati Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, cujus Confratribus dies benedictionis, & absolutionis generalis, sunt feria quarta Cinerum, feria quinta majoris Hebdomadæ, S. Catharinæ V. & Mart. SS. Trinitatis, & S. Agnetis secundo; sive adscripta sit Confraternitati Beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis pariter Captivorum, cujus Confratribus dies benedictionis & absolutionis generalis, sunt festum S. Antonii Abbatis, feria quarta Cinerum, festum S. Petri Nolasco, festum S. Laurentii Mart. ac festum S. Catharinæ V. & M. Ratio est, quia Brevia Pontificia, ad consequendam hujusmodi benedictionem, & absolutionem generalem, utrobique expresse requirunt conventum ad Ecclesiam, ubi fit functio hujusmodi benedictionis, & absolutionis; ac interessentiam, seu præsentiam tali functioni: sic in re-

censione obligationum Confratrum, ac Sororum SS. Trinitatis Redemptionis prædictæ hæc expresse leguntur in Summario Indulgentiarum: *Quinque dies benedictionis, & absolutionis generalis (licet à culpa proprie non absolvantur, juxta declarationem fel. record. Clementis VIII.) sunt feria quarta Cinerum, feria quinta Majoris Hebdomadæ &c. in quibus bona, & suffragia Religionis communicantur solis Confratribus, & Sororibus Confraternitatis, qui vere pœnitentes, & confessi, ac sacra Communione refecti, genuflexi hujusmodi functioni in Ecclesiis Ordinis peragenda interfuerint. Quia vero Confratres, & Sorores Schedulis impressis, vel manuscriptis invitari non solent, suo tempore, & debita præparatione convenire procurent, ut tot bonorum participes fiant. Clemens VIII. Constit. 85. Similiter in Brevis Innocentii XI. incip. Exponi nobis, quo confirmatur Summarium Indulgentiarum Confraternitatum B. Mariæ de Mercede præfatæ Redemptionis, hæc habentur: Die festo S. Antonii Abbatis &c. Orationum, Jejuniorum, Missarum, aliorumque bonorum Operum, quæ in dicto Ordine fiunt, communicatione participes erunt soli Confratres, & Consortes dictæ Confraternitatis, qui vere pœnitentes, & confessi, ac sacra Communione refecti, quam vocant Benedictionem, & generalem absolutionem (licet à culpa non fiat proprie absolutio, ut Clemens VIII. declaravit), in Ecclesiis dicti Ordinis faciendæ, non in aliis, præsentibus reperiantur; quia dictus Ordo populum cum scripturis manuscriptis, vel impressis, invitare non solet Confratres, & Consortes, eo debito tempore conveniant cum debita præparatione, ut tanti boni participes fiant. Clem. VIII. Const. 79. & 85. quæ concessio confirmata fuit &c. Ergo si mulier, etiam ob aliquod legitimum impedimentum, præfatis diebus nequeat se conferre ad Ecclesiam, ideoque benedictioni, & absolutioni generali eo tunc præsens non sit, ob adductam in superiori responsione rationem, eandem benedictionem, & absolutionem minime consequitur. Quod pariter valet de Monialibus adscriptis eidem Confraternitati, ni speciale indultum Pontificium quoad hoc habeant, vel obtineant, vigore cujus, etsi benedictioni, ac absolutioni prædictæ non interessentes, ea perfrui valeant; prout Gregorius XIII. specialiter indulgit Patribus Societatis, ut communicent in Privilegiis, per Sanctam Sedem Apostolicam concessis PP. Dominicanis, Augustinianis, Franciscanis, & Carmelitis, quamvis pleraque onera hujusmodi Ordinum Mendicantium non subeant. Idem quoque valet de Carceratis, vel alio impedimento detentis, ne præfatæ functioni præsentibus sint. Nec refert, hæc benedictionem, & absolutionem conferri ad instar Jubilæi, quem impediti consequi possunt, saltem postea; nam, si vere est ad instar Jubilæi, id dicitur, quoad interessentes functioni, non vero quoad absentes, cum Brevia, ad lucrum expresse exigant præsentiam, & ideo hanc inculcent. Hinc Moniales, Carcerati, & alii impediti, adscripti huic Confraternitati, possunt quidem lucrari alias hujusmodi Confraternitatis Indulgentias, si præscripta opera peragere satagant, non tamen benedictionem &c.*

Ad III. quoque respondet negative, innixus sequenti Decreto: *Cum Sacra Congregationi, Indulgentiis, sacrisque Reliquiis præposita, Pater Procurator Generalis Ordinis Prædicatorum supplices preces porrexerit pro declaratione dubii: An qui Sanctissimum Rosarium Beatæ Mariæ Virginis recitant, ommissa con-*

sueta Meditatione Mysteriorum humanæ reparationis, & illorum vice Mortem, ac cætera Novissima, vel alia pia, ac religiosa meditantur; Indulgentias à Summis Pontificibus concessas pro recitatione Rosarii lucentur? Sacra Congregatio die 6. Augusti 1726. Respondit: Non lucrari. Quam Sacra Congregationis declarationem per me Secretarium Sanctissimo Domino Nostro relata, Sanctitas sua benigne approbavit. Datum die 13. Augusti 1726. L. Card. Picus Præfectus. Raphael Cosmus de Hieronymis Secretarius.

Ad IV. & ultimum in primis respondet quoad *Angelus Domini &c. Benedictus XIII.* omnibus vere pœnitentibus, & confessis, & Sacra Communione refectis, qui mane, aut meridie, seu vespere ad pulsum campanæ: *Angelus Domini nuntiavit Mariæ, & concepit de Spiritu Sancto: Ecce Ancilla Domini, fiat mihi secundum Verbum tuum: Et Verbum Caro factum est, & habitabit in nobis, cum tribus Ave Maria flexis genibus devote recitaverint; & pro Christianorum Principum Concordia, hæresum extirpatione, ac S. Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint; Plenariam in uno die mensis dumtaxat, per unumquemque fidelem ad sui libitum eligendo, lucrificandam, omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer concessisse. In reliquis vero anni diebus, iisdem Christi fidelibus vere contritis, quoties id egerint centum dies de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentiis, in forma Ecclesiæ consueta relaxasse. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. 14. Septembris 1724. Quamquam vero præfatus Pontifex hujusmodi recitationem indiscriminatim faciendam præscripserit flexis genibus; nec ullam ibi fecerit mentionem de Antiphona Regina Cæli; tamen Benedictus XIV. confirmatis prius supradictis Benedicti XIII. Indulgentiis, præscripto Rubricarum inhærens, jussit, orationem illam *Angelus Domini &c.* à Vesperis cujuslibet Sabbati usque ad totam Dominicam sequentem à stantibus recitari: ac insuper durante tempore Paschali (quod in Vesperis Dominicæ Sanctissimæ Trinitatis terminatur) loco supra memoratæ Orationis Antiphonam *Regina Cæli &c.* cum Versiculo & Oratione correspondente: *Deus qui per Resurrectionem &c.* à stantibus dicendam substituit iisdem, eam devote dicentibus, Indulgentiis concessis: ita tamen, ut ii, qui eam Antiphonam memoriter dicere nesciverint, easdem Indulgentias acquirant supradictam Orationem *Angelus Domini &c.* recitantes; ut habetur ex Notificatione Eminentissimi Card. Guadagni Sanctissimi D. N. Urbis Vicarii Generalis, Romæ publicata die 20. April. 1742.*

Quantum postea ad Psalmum *De profundis &c.* respondet, Clementem XII. die 14. Augusti 1736. Omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, qui sub horam noctis ad pulsum campanæ Psalmum *De profundis*, vel semel Orationem Dominicam; & salutationem Angelicam cum versiculo *Requiem æternam &c.* in suffragium animarum Christi fidelium defunctorum flexis genibus devote recitaverint; quo die id egerint, centum dies de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentiis in forma Ecclesiæ consueta relaxasse. Insuper eisdem Christi fidelibus vere pœnitentibus, & confessis, ac sacra Communione refectis, qui per annum præmissa peregerint, ac pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac S. Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, Plenariam in uno die cujuslibet anni dumtaxat per unum-